

der skulde have været Tale om at berøre eller ophæve nogen Bestemmelse i denne Lov, burde det jo have været nævnt i dette Forslag, og det er det jo, som det ærede Medlem vil se, slet ikke. Det ærede Medlems næste Spørgsmaal angik Bestemmelsen i § 5 om Erstatningen til Brugeren for det af dem foretagne Arbejde, og der vil jeg sige, at Erstatningsretten tilkommer selvfølgelig ikke alene Brugeren for det Arbejde, han selv har gjort, men ogsaa for det Arbejde, han maa betale andre for at udføre. Det vilde jo dog være ganske urimeligt, om der ikke skulde tilkomme en Mand, der maa betale en Murer eller en Tømrer, Erstatning for den Udgift, han derved har haft. Angaaende Bestemmelsen i § 7 om, at Brugeren er uberettiget til at borttage saadanne Bygninger, som ere opførte, og som der tilkommer ham Erstatning for, vil jeg sige, at der med Hensyn til Besvarelsen af det Spørgsmaal, som det ærede Medlem der rejste, neppe kan gives nogen almindelig Regel, det maa afhænge af de enkelte Tilfælde. Hvis man tænker sig, at en Bruger har opført et mindre Hønschus f. Eks. uden for sit Hus, saa vilde jeg finde det aldeles urimeligt, om en saadan Mand skulde være forhindret i at flytte det et andet Sted hen, hvor det passede ham bedre; men hvis man derimod tænker sig, at en Bruger har opført 1 eller 2 Fag Hus og anvendt til et Par Stuer, gaar det ingenlunde an, at han skulde have Ret til at gaa hen og rive det ned og derved gøre Huset meget ringere. Det samme maa gælde, hvis f. Eks. en Husmand har opført noget til sin Stald, saa gaar det ingenlunde an, at han skulde have Lov til at lade det rive ned og derved gøre Huset meget ringere for Ejeren. Jeg mener ikke, at der, hvad dette Spørgsmaal angaar, kan fremsættes nogen Regel, som man kan sige gælder i alle Tilfælde. Men for øvrigt forekommer det mig heller ikke at faa nogen stor praktisk Betydning. Jeg synes nemlig, at det er klart, at en Husmand, hvem der tilkommer Erstatning for Tilbygninger ved hans Hus, vil være grumme daarlig tjent med at lade noget af det rive ned og at skulle sælge det som gamle og brugte Materialier. Han vil jo være meget bedre tjent med at faa Synsmænd til at vurdere, hvad det er værd, og saa faa Erstatning for det af Ejeren. Det ærede Medlem fremhævede derefter Spørgsmaalet om, hvorvidt Reglerne for Lejeforhold paa bestemt Tid blive berørte af det foreliggende Forslag. Jeg ser ikke rettere, end at disse Regler neppe berøres af det

foreliggende Forslag, men at det i Fremtiden vistnok maa staa Ejer og Bruger frit for, om de ville, at indgaa Lejemaal paa Aaremaal. Med Hensyn til det sidste Punkt, som det ærede Medlem fremdrog, om, at Ejeren paa Grund af Bestemmelserne i § 12 skulde være udsatte for at gaa i en Fælde, tror jeg dog, at denne Frygt er ugrundet. Man kan vel nok gaa nd fra, at Ejeren ville sørge for at sætte sig ind i de Bestemmelser, som vedrøre Lejemaal eller Udleje af Huse. Hvorvidt der kunde være Grund til at udsende et Cirkulære angaaende dette Spørgsmaal, skal jeg gerne tage under Overvejelse, men det forekommer mig, at den Slags Cirkulærer, som saaledes blive sendte ud, ikke altid blive læste med synderlig stor Opmærksomhed. Men det kunde jo være, at der alligevel var Grund til at overveje dette nærmere, og det skal jeg gerne gøre. For øvrigt kunde det jo ogsaa være, at vore Blade, hvis et Forslag som dette bliver vedtaget, kunde finde Anledning til at aftrykke det. Det sker jo dog ikke saa sjældent, at de gøre det over for den Slags Forslag, som have Betydning for en stor Del af deres Læsekreds. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og saa for øvrigt takke de Medlemmer, som have haft Ordet, for den Tilslutning, de have ydet den foreliggende Sag.

N. J. Larsen: Jeg takker den højtærede Minister for de Svar, han har givet paa mine Spørgsmaal; jeg tror, det kan bidrage til at fjerne adskillige Tvivl om Lovens Forstaaelse. Med Hensyn til § 7 om Husmandens Ret til at borttage Bygninger, som han har opført, forekommer det mig dog, at den højtærede Minister ikke ganske har forstaaet, hvad jeg sigtede til. Det er jo selvfølgelig, at en Bruger, som har opført Tilbygninger, ikke har Lov til at rive dem ned saaledes, at han afleverer det lejede i en ringere Tilstand, end det var i, da han modtog det. Det er en given Sag, at Lejeren skal aflevere det lejede i samme Stand som ved Modtagelsen; men Forudsætningen for mit Spørgsmaal er, at Husmanden trods Borttagelsen af de af ham opførte Bygninger var i Stand til at aflevere det lejede lige saa godt, som han modtog det. Han kan borttage ikke blot sit Hønschus — det indrømmede den ærede Minister, at han maa have Lov til at fjerne — men han kan ogsaa borttage, om han vil, et Par Fag Hus. Jeg indrømmer, at slikt i visse Tilfælde kan være mindre praktisk, men han har Ret til at bort-